

**PREDNOSTNA
NALOGA
OD PRVEGA
DNE: POMOČ
SLOVENCEM V
PORABJU
STR. 2**

**KONFERENCA
O SV. MARTINU
STR. 5**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 5. marca 2009 ☼ Leto XIX, št. 10

Ljubljana, 25. februarja

Borut Pahor o »finančni podhranjenosti« Porabja

Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu v zadnjem obdobju veliko pozornosti namenja problemom pripadnikov slovenske manjšine v sosednjih državah. V

narodnih srečanjih opozarja na nerešena vprašanja slovenske manjšine v sosednjih državah.

Predstavniki Slovencev v Italiji, Avstriji, na Madžarskem in

madžarski narodni skupnosti v Republiki Sloveniji.

Borut Pahor je izpostavil, da je dobra novica, da slovenska vlada ne bo zmanjšala sredstev za avtohtoni narodni skupnosti v Sloveniji, slaba pa, da se za ta korak odločajo v nekaterih sosednjih državah. »Slovenska država se ne odloča za to, da zaradi gospodarske krize krči sredstva za institucije narodnih skupnosti - ne italijanske ne madžarske - in enako pričakuje od vlad sosednjih držav,« je pojasnil premier Pahor in dodal, da enak dogovor, kot je bil dosežen z italijansko - kjer je le-ta slovenski

Slovenski premier Borut Pahor in minister za Slovence Boštjan Žekš na seji Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu

Porabju smo že poročali o njihovi januarski seji, ki so jo v celoti namenili finančnim problemom Porabskih Slovencev, 4. nujna seja omenjene komisije, na katero sta prišla tudi predsednik slovenske vlade Borut Pahor in minister brez listnice za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjan Žekš, pa je bila v znamenju razprav o problematiki slovenskih manjšin v sosednjih državah. Komisija je vlado pozvala, da na vseh dvostranskih in drugih med-

Hrvaškem so na seji predstavili svoje aktualne probleme. Predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök je spregovoril o finančnih težavah, ki jih tako kot vse ostale manjšine na Madžarskem čutijo Porabski Slovenci. Od slovenske vlade tudi pričakujejo, da bo Madžarsko opozorila, da mora dosledneje izpolnjevati obveznosti iz leta 1992 sprejetega sporazuma o zagotavljanju posebnih pravic slovenski narodni manjšini v Republiki Madžarski in

manjšini po protestih vrnila milijon evrov sredstev - Slovenija pričakuje tudi z drugimi vladami sosednjih držav.

Borut Pahor je še napovedal, da se bo kmalu srečal z madžarskim kolegom Ferencem Gyurcsányem, in tudi ob tej priložnosti ga bo opozoril na »finančno podhranjenost« organizacij in institucij Porabskih Slovencev.

Silva Eöry

Foto: Timotej Milanov

Monošter - živel 825 let?

S tem napisom je pričakala 28. februarja Monoštrčane in obiskovalce krsta na mrtvaškem odru v središču Monoštra. Krsta naj bi simbolizirala pogreb narave ob tromeji, pogreb turizma, ki ga ogroža izgradnja sežigalnice v Heiligenkreuzu, za katero je gradiščanska vlada izdala gradbeno dovoljenje pred dvema tednoma. Popoldne ob treh se je pred baročno cerkvijo zbralo kakih tisoč, tisoč dvesto ljudi, ki so jih pozdravili predstavniki civilne organizacije Pronas (Pro natura Szentgotthárd). Kot je povedal predsednik organizacije Zoltán Soós, pri sežigalnici v Heiligenkreuzu v prvi vrsti ne gre za predelavo ali reciklažo odpadkov kot pri sežigalnicah na Dunaju, temveč za podjetniško investicijo. Ta investicija hoče iz »smeti Evrope« narediti denar. Po njihovih informacijah naj bi se odpadki privlačili tudi iz Italije in celo iz Bolgarije. Proti temu se moramo braniti na vse načine, tudi tako, da ne odkupimo njihove energije, da sprožimo mednarodno kampanjo zoper podjetja, ki kupujejo proizvode Lenzing, in bankam, ki naj bi dale posojila za investicijo, je povedal predsednik Soós.

Potem se je dolga kača ljudi napotila na nekdanjo mejo do t. i. Spomenika prijateljstva, ki je bil postavljen na koncu osemdesetih in naj bi simboliziral prijateljstvo Avstrije in Madžarske, ki je pa zadnje čase precej načeto. Pri spomeniku je podžupan Monoštra József Bugán seznanil navzoče s tem, kako nevljudno se je prejšnji dan obnašal veleposlanik R Avstrije v Budimpešti do župana Monoštra Tiborja Vinczayja, ki mu je v spremstvu 50 gimnazijcev želel predati protestne razglednice občanov. Ne le da teh ni hotel prevzeti, niti ponujene roke župana ni sprejel.

Demonstracija se je končala v industrijski coni Heiligenkreuz na načrtovanem mestu gradnje. Poslanka zelenih v dunajskem parlamentu Christiane Bruner je poudarila, da je tudi na Gradiščanskem in Štajerskem veliko ljudi proti sežigalnici. »Bomo vse naredili, da bi Spomenik prijateljstva ostal to, kar je.« Zdi se ji pa cinično, da želijo sežigalnico zgraditi prav ob cesti, ki se imenuje Evropska pot.

M. Sukič

Pogovor z Ladislavom Lipičem, še lani slovenskim veleposlanikom na Madžarskem

PREDNOSTNA NALOGA OD PRVEGA DNE: POMOČ SLOVENCEM V PORABJU

Po prvem veleposlaniku na Madžarskem Ferencu Hajósu, in nato Idi Močivnik in Andreju Gerenčerju, je Ladislav Lipič postal četrti slovenski ambasador na Madžarskem. Štiriletnega mandata ni končal na željo slovenskega predsednika dr. Danila Türka, ki ga je povabil med svoje svetovalce. Tako Slovenija od konca lanskega leta nima prve osebnosti veleposlaništva na Madžarskem. Odpravnica poslov je dolgoletna sodelavka Ksenija Škrilec. Zdjaj je neuradno znano, da bo zelo verjetno nova in peta veleposlanica v Budimpešti gospa Darja Bavdaž Kuret, sicer že uveljavljena diplomatka. Kdaj bo predsednik podpisal imenovanje in kdaj bo začela delo, uradno ni znano, ker gre za »paket« dvanajstih novih slovenskih veleposlanikov na različnih koncih sveta, od Dunaja do New Delhija. V pogovoru za Porabje nam Ladislav Lipič pove, da še zmeraj pozorno spremlja dogajanje na Madžarskem, ker ga zanima vse, kar se dogaja v sosedstvu, in tudi zaradi Slovencev, ki živijo na Madžarskem. »Spominjam se prvega obiska v Porabju. Takrat sem poudaril, da bo ena izmed prednosti pri delu skrb za manjšino. Upam, da je ocena taka, da sem ti dve leti in nekaj mesecev to tudi počel v okviru možnosti, ki sem jih imel. Udeleževal sem se dogodkov, ki so bili v Porabju, da pokažem, kako resno sem mislil s pomočjo našim rojakom. Predvsem zato, ker je vsak tak dogodek ali v kulturi, gospodarstvu in politiki zelo pomemben za ljudi v Porabju. Z zadovoljstvom sem se udeleževal zlasti vseh gospodarskih srečanj. Ocenjujem, da je bilo v tem obdobju narejeno precej, ampak vedeti moramo, da gre za proces in ne enkratno dejanje. Zato ne želim reči, da je bilo narejeno vse. Veleposlanik, ki bo prišel za mano, bo nadaljeval moje delo, kot sem

jaz začel, kjer je končal prejšnji ambasador.«

• *Zelo dobre stike ste imeli s Slovenci, ki živijo v Budimpešti, denimo s Slovenskim društvom, manjšinsko samoupravo in tudi z gospodarskimi predstavniki. Na vseh prireditvah, in ni jih bilo*

Nekdanji veleposlanik Ladislav Lipič s soprogo, predsednica Slovenskega društva v Budimpešti Irena Pavlič in predsednik Zveze Slovencev Jože Hirnök na odlično obiskani prireditvi na slovenskem veleposlaništvu. Tako dobro so bile obiskane domala vse prireditve.

malo, je bil zelo dober obisk. Denimo za slovenski kulturni praznik in na slovesnosti ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja in na številnih drugih?

»Res je, zelo pristne stike sem navezal s Slovenci, ki živijo in delajo v Budimpešti, tako z onimi, ki so se v svoje glavno mesto priselili iz Porabja, kakor z gospodarskimi predstavniki slovenskih podjetij. Na žalost je tudi v budimpeštanskih slovenskih organizacijah tako, da društvo vodijo starejši ljudje, ki delajo tako dobro, kakor da bi bili vsak dan mlajši. Reči hočem, da je škoda, ker ni več mladih. Posameznikom in celoti gre zahvala, da se je ohranil slovenski jezik. Upam, da bodo nadaljevali s slovenskimi tečaji v Slovenskem društvu, kjer smo pomagali tudi iz veleposlaništva. Enako velja tudi za univerzo, in želim, da bodo povsod izkušnje in znanje prenašali na mlajši rod. Čeprav se

na prvi pogled ne vidi, so zelo pomembne tudi aktivnosti gospodarskih predstavnikov, ki sodelujejo pri organizaciji kulturnih prireditev, razstav in slovesnosti ob državnih praznikih. Nasploh veliko prispevajo, da se Slovenci v Budimpešti srečujejo in družijo. Bilo je kar ne-

kaj pomembnih dogodkov, tudi ob našem predsedovanju Evropski uniji, pa tudi ob drugih priložnostih. Pomembni so stiki veleposlaništva s porabskimi narodnostnimi organizacijami in generalnim konzulatom v Monoštru. Kot nadaljevanje dela v prejšnjih letih se je povečala prepoznavnost Slovencev v Budimpešti.«

• *Med vašim mandatom so bile tri seje mešane komisije, kjer so ocenjevali uresničevanje Sporazuma o zagotavljanju posebnih pravic prekmurkim Madžarom in Porabskim Slovencem, ter se dogovarjali za konkretne naloge. Bila je tudi prva skupna seja slovenske in madžarske vlade v Lendavi in Monoštru. Toda rezultati teh sej niso ravno vzpodbudni, zlasti kar se tiče Porabskih Slovencev.*

»Prva skupna seja slovenske in madžarske vlade je bila izjemna priložnost za krepitev sodelovanja med državama na

vseh področjih, tudi na gospodarskem. V tem obdobju se je povečala gospodarska menjava med državama in trend se vsaj za zdaj kljub recesiji nadaljuje. Tudi seje mešane komisije, na katerih sem sodeloval, so prispevale k temu, da se je na Madžarskem več govorilo o Slovencih in Sloveniji, pa tudi o madžarski narodnosti v Sloveniji. Seje mešane komisije so pomembne še zlasti zdaj, ko se glasneje poudarja potreba po uresničevanju obveznosti iz velikokrat omenjenega Sporazuma iz leta 1992, pa tudi iz drugih meddržavnih dogovorov, ki jih je kar nekaj. O nalogah med manjšinama sta se pogovarjala tudi dr. László Sólyom in dr. Danilo Türk, ko je bil slovenski predsednik na obisku v Budimpešti. Tedaj je slovenski predsednik opisal položaj prekmurskih Madžarov in izrazil pričakovanje in pogled, kakšen naj bi bil položaj Slovencev v Porabju. Prepričan sem, da bodo pogovori na najvišji ravni in tudi, da imamo ministra za Slovence v sosednjih državah in po svetu akademika dr. Boštjana Žekša, prispevali k urejanju položaja Slovencev na Madžarskem. Upoštevati moramo tudi specifične okoliščine, v katerih živita manjšini. Velika razlika, ki je nastala v preteklosti, se ne dá zmanjšati v kratkem času, lahko pa storimo, da se ne povečuje.

Zelo pomemben se mi zdi gospodarski razvoj Porabja. Tu je bistveno več težav, kot smo pripravljene priznati. Ne samo zaradi gospodarske krize, ampak če odkrito povem, ako kapital ne vidi interesa, potem se nič ne zgodi. Če ni pravega odziva tudi s tiste strani, kjer bi se kapital moral pojaviti, poteka proces razvoja še počasneje. Zato je potrebno veliko aktivnosti pri vseh, ki delajo na tem področju. Prepričan sem, da je prava pot delo agencije,

ki jo vodi gospa Andreja Kovač. Porabju moramo ponuditi razvojne programe, ki jih za to poklicani morajo uresničiti. Seveda ne pomeni, da ni potrebno od madžarske države zahtevati, kar je sama zagotovila na področju od izobraževanja do gradnje ceste med Gornjim Senikom in Verico. Zelo upam, da si predsednik madžarske vlade ne bo dovolil tega, da ga ob naslednji skupni seji vlad slovenski predsednik vpraša, zakaj še niso začeli z obnovo ceste. Prepričan sem, da bo gospod Ferenc Gyurcsány na to pozoren in da bodo ob drugi skupni seji vsaj zabrnili stroji.

• *Potekajo aktivne priprave na drugo skupno sejo madžarske in slovenske vlade in na sejo mešane komisije o manjšinskem sporazumu. Seji bosta kmalu, predvidoma aprila. Kot je na pogovoru o gospodarskem sodelovanju med Slovenijo in Madžarsko povedal madžarski veleposlanik József Czukor, bosta vladi namenili veliko pozornost prometnim povezavam in regionalnemu razvoju?*

»Na drugi skupni seji ne bodo poudarki zgolj na infrastrukturi in regionalnem sodelovanju. Veliko je tem, o katerih se vladi lahko pogovarjata in morata pogovarjati, in med le-te sodita tudi manjšini. Tudi vprašanje zastopstva manjšin v parlamentu ni nerešljivo. To vprašanje je madžarskemu predsedniku izrecno postavil tudi naš predsednik ob obisku v Budimpešti in dobil zagotovilo, da bodo zastopanost v parlamentu uredili. Prepričan sem, da je na Madžarskem kar nekaj politikov, ki iskreno želijo, da bi manjšine dobile svoje poslanske sedeže, vendar bo težko priti do političnega soglasja, ker gre za trinajst manjšin. Za zastopanost manjšin se zavzema tudi predsednica parlamenta Katalin Szili.«

Ernest Ružič

Gizdav sam, jer sam Hervat

V naši novinaj leko dosta štete o tom, kak so živeli, kakše šege majo pa ka gnesnaden delajo Slovenci na Vogrskom. V rosagi pa geste dvanajset drugi manjšin, štete so fejst ovaške od nas, majo ovaške šege, zgodovino, võro pa gezik. V vsikšoj nauvoj številki Vam zatau na kratki nutpokažemo edno od tej manjšin.

Naslava zdajšnjoga pisanja venak ranč nej trbej na slovenski dojobrnauti. Telko samo za razloček: v našoj rejči znamenüje rejč 'gizdavi' nika lagvoga, pri Rovataj (Hrvatih) pa je spoj pozitivna. Rovatke na Vogrskom so tista manjšina, šteta v sebi največ

nücajo v svoji knjigaj, novinaj domanjo rejč, šteto se mlajši v šauli tõ včijo. Na zahodni tau Vogrske so pribežžali te, gda so v njini rojstni krajinaj Törki gospodari gratali. Zvün nji najdemo Rovate pri Müri pa pri Dravi, ranč pri rovačkoj grajnci. Čednjaki

»Bušo« maskare iz Mohača

fele skupin má. Te so v ovaškom cajti, z ovaški krajina gnešnja Vogrsko prišli pa eške malo ovak gučijo tõ. V našom rosagi gnes sedem fele rovačkoga lüstva geste. Rovački gezik má tri veuke dialekte ali domanje rejči, največši razloček je v tom, kak se spita vajo: »kaj je?«, »što je?« ali »ča je?«. Med vogrskimi Rovati, šteti v sedmi županijaj, v štirideseti vesnicaj živejo, najdemo vse tri rejči.

Rovački rosag je devetstau lejt pod krono svetoga Štefana slišo. Največ Rovatov je na gnešnja Vogrsko prišlo v törski cajtaj, med 15. pa 18. stoletjom. Najoprvin so k nam prišli tisti, štete Porabski Slovenci najbolje poznamo, tau so gradiščanski Rovatke. Uni živejo v županijaj Vas, Győr-Moson-Sopron pa v saudsadjom Burgenlandi. Gnes

pravijo, ka so se v törski cajtaj v gauščaj pa mlakaj dobro skrili, tak so leko gorostali na svojoj zemli, na šteto so prišli prej že za cajta Arpadovi Vaugrov. Druga skupina Rovatov so »Šokaci«, njino ime je inda cona bila za katoličane ali pa Rovate na Balkani. V okaulici varaša Baja živejo takzvani »Bunjevci«. Oprvin so brodili, ka so svoje ime dobili od potoka Buna v Bosniji pa ka so katoličanski Srbi ali posabin narod. (Leta 2006 so steli, ka aj bi na Vogrskom ejkstra manjšina gratali, depa se jim je nej prišikalo.) Gnes tak brodiyo, ka so ime od maloga kamlovoga rama »bunja« dobili pa ka so Rovatke. Ništerni štrti Rovat Bunjevca. Slejdnja skupina so takzvani »Raci«, šteti pri Donavi živejo. Njino ime so oprvin samo za Srbe

nücali.

Rovatke, šteti so prišli na Vogrsko, so se brž cüjvzeli. Zatok tõ, ka so vsi Rovatke katoličanske võre bili. Eške gnesnaden so fejst võrni, dostakrat odijo na Marijino prauško. Paversko lüstvo je inda zvekšoga na njivaj delalo ali maro držalo. Kauli Peča so se tisti Rovati, šteti so z Bosnije prišli, z grauzdjom pa vinom spravljali, gračenke so tõ meli. Stari papéri pravijo, ka so v Peči Nemci bejlo, Rovatke

bole rdečo vino pili, Vaugrom pa vseedno bilau. Indri v Baranji so kapüsto, v Kalocsi pa radeči prpeu pauvali. Tau papriko so nej v golaž ali v klobase dejvali, liki so nücali kak vrastvo. Pri Müri so Rovatke dosta konjov meli pa so se spravljali s šiifti, lovili ribe tõ, kak drugo lüstvo pri vodaj. Gradiščanski Rovati so v vekši varašaj (Sopron, Somboteu)

kak delavci pa fabrikaj delali. Pred stau lejtami se je dosta Rovatov spakivalo v Meriko.

Varašansko lüstvo je tõ bilau med Rovati. V Baji so za varaške prejdne Rovate tõ võodebrali, na začetki 19. stoletja pa je je dosta v Budi živelo. Ništerni brodiyo, ka so leta 1848 vsi Rovatke prauti vogrski revoluciji bili. Tau je istina za Rovate iz gnešnje Rovačke, depa vogrski Rovatke so Vaugrom pomagali kak sodacke tõ.

Po Trianoni so domanji Rovatke zgbili stike z matičnov domovinov, ništerne je nauva grajnca na dvaue prejkvrezala. Gradiščanski Rovatke živijo od tistoga mau v trej rosagaj (Vogrska, Avstrija, Slovaška). Za Horthyna z rovačkim imenom niške nej mogo dobre slüžbe dobiti, zatok je dosta Rovatov imena na vogrsko

vöminilo. Po drugoj bojni so oprli rovačke šaule pri nas, depa gda se je Tito s Stalinom svado, so dosta Rovatov dojzaprli ali odpelali na Hortobágy. Kisnej so se na šaulaj samo »srbsko-hrvatski« leko včili, ka je bole srbski gezik biu. Po socializmi je Rovačka država sam svoj rosag gratala, od tistoga mau dosta pomaga Rovatom na Vogrskom. Če eden Rovat šké, leko dobi rovačko državlanstvo (állampolgár-

Svetešnji rovački gvant kauli Peča

ság), aj žive gdekoli na svejti. Rovatke pri Dravi za vüzem takše stare pesmi spejvajo, štete so eške s poganijski cajtov. V ednoj pesmi djelen z zlatimi orami võobrné drejvo pa sreča tri matere z detetami. Edno dejte je sunce, drugo mejsec, tretje pa dež. Sunce segrejva srmake, mejsec sprejva vandraše, dež pa nauvi žitek na paule prinesé. Mlade dekile so za vüzem njine botre pred cerkev pelale, ka aj bi tam »kolo« plesale, pa tak võzraščene gratale. Mlade »vile« (tündérek) mladim pojbmom vino davajo, ka aj bi se v nji zalübili. Starim moškim nika ne davajo, raj vkrajvlegéjo. Če

dekla pojbi djabko dá ali od njega djabko vzeme, zname nüje, ka se šké ženiti.

Najbole erična rovačka šega so fašenski »bušonge« iz Mohača. Ta šega je že tristau lejt stara, moški eške gnes takše maske na sé dejejo, štete ore majo pa so namazane s svinjskov krvjav. Bundo majo z birkeče kauže, njine lače so šurke. Z malimi zvonci veuko larmo napravijo, z botami postrašüjejo. (Takši so, kak »kurenti« v Sloveniji.)

Mlade dekile malo poškipajo, ka aj bi konaupla bole rasla. Če pridejo v kakši ram, jim more vertinja kapüsto pa vino dati, ka aj bi sreča pri rami ostala. Skupine »bušonov« so se inda včasi svadile, pa se bile tõ.

V ništerni rovački vesnicaj so za risauske svetke deset lejt stare dekile ojdle po vesi, ka bi vertom »kralice« plesale. Sedem ali devet je je bilau, kralica je na srejdji na tuma sejdla, druge dekile so kaulivrat plesale. Ništerne so sable v rokej mejle, edna je

dare zbiralala. Zvekšoga so dobile djajca. Na konci pesmi je kralica vankiš v luft lüčala, ka aj bi konaupla viska zrasla.

Po statistiki iz leta 2001 na Vogrskom petnajset gezero Rovatov živi. Njine organizacije so gvüšne, ka je je dosta več, kauli osemdeset-devetdeset gezero. Šest takši vesnic geste v rosagi, gde se je več kak polonje lüstva za Rovate zglasilo (med njimi Petrovo selo pa Narda v Železnoj županiji).

Rovatke so rejsan »gizdavi«, ponosni, ka so Rovatke. Dosta bi se leko od nji navčili, če so že nam Slovencom najbližša žlata.

-dm-

OD SLOVENIJE...

Pahor in Sanader nista zblížala stališč

Premiera Slovenije in Hrvaške, Borut Pahor in Ivo Sanader, ki sta se sestala v Mokricah, nista zblížala stališč, ki bi pripeljala do rešitve vprašanja meje med državama. Pahor je po pogovorih napovedal, da bo podprl mediacijo, ki jo predlaga Evropska komisija, Sanader pa je menil, da bi morali najprej delo končati mešani komisiji. Potrebno je zaključiti delo komisij, ki sta jih vladi ustanovili v skladu z dogovorom z Bleda leta 2007, ko sta se s tedanjim slovenskim premierom Janezom Janšo dogovorila za vzpostavitev mešanih komisij strokovnjakov za mejo in mednarodnih strokovnjakov, je poudaril Sanader. Dejal je tudi, da »ne dvomi preveč v končni rezultat dela« teh komisij, to je, da se državi pripravita na reševanje spora pred Meddržavnim sodiščem v Haagu. Javnosti v obeh državah sta po Sanaderjevem mnenju preveč spolitizirani, zato bi bila po njegovem mnenju najboljša pot reševanja vprašanja meje pred mednarodnim pravosodnim telesom, katerega odločitev bi bila za obe državi obvezujoča, in ne bi bilo na to temo referendumov ne na Hrvaškem ne v Sloveniji.

Toda Pahor je po drugi strani napovedal, da bo vladi in odboru državnega zbora za zunanjo politiko predlagal, da sprejmeta načelno pobudo evropskega komisarja za širitev Ollija Rehna o mediaciji. Ta pobuda je po Pahorjevih besedah »korak v pravi smeri«. Sanader pa je menil, da dokler obstajata omenjeni komisiji, »ni primerno razmišljati o novih pobudah«.

V zvezi z zbiranjem podpisov za razpis referendumu o vstopu Hrvaške v Nato pa je Pahor pojasnil, da je »slovenska politika sprejela vse odločitve«, da bi Hrvaška prišla v Nato. Toda potrebno je spoštovati pravni red v Sloveniji in zakonodajo, ki omogoča zbiranje podpisov za referendum, je pojasnil.

20. aprila se je namreč na pobudo zunajparlamentarne Stranke slovenskega naroda (SSN) začelo zbiranje 40.000 podpisov za razpis referendumu o ratifikaciji vstopa Hrvaške v Nato.

Držinske štorije (6)

Vsakša držina ma svojo štorijo, svojo pripovejst, stero največkrat poznajo samo členi držine pa kakšni sausedge, dapa vse oni tō nej. Spomini segajo nazaj največkrat do stari starišov, če so stariške kaj pripovejdali o njij, na življenje stari starišov pa starišov se pa tisti, steri te zgodbe pripovejdajo, sami tō spominajo. Ema Sukič je zdaj v Sakalawcaj gorziskala Elzo Kondor (Makoš), po domanje Petjino Bōško, stero je življenjska paut iz male vesi odpelala v velki varaš v Meriki pa nazaj.

Okau sam zgabila

»Dja sam bila šesta med mlajši, rojena sam bila 1936. leta. Mati so te že 36 lejt stari bili,

Petjina Bōško

gda so me rodili. Tistoga ipa, stera ženska je pri tej lejtaj rodila, so go že za staro držali. Dapa po tistom za tri lejta so mati eštje gnauk noseči gratali pa so rodili dvojke. Baug njim je pomagajo, ka so nas gorazranili pa do krüja spravili. Lejta so brž šle, sam v šaulo prišla, gda sam v sedmi klas ojdla, te me je velka nesreča dosegnola. Mlajši smo venej kraj bile, podje pa spodnji kraj. Gda smo leteli prauto ednoma drugoma, sam strašno bolezen začütüla v mojoj okej. Sam se zgrabila z rokav za okau pa mi je lagvo gratalo. Školnik je prej včasini prišo pa je pito, ka se je zgodilo. Tam pri meni je eno strejto prečnjo (kos strešnika) najšo, krvava je bila. Zavolo tiste prečnje je pred mojim zdravim okaum naveke kmica gratala. So me včasini v špitale pelali, so

me vrezali, dapa okau so mi mogli vözveti, ka je nej bilau pomaganje. Takšno bolezen sam vöprestala, ka je tau nej za povedati. Tri tjedne sam v špitalaj bila, nejsam mogla nika djesti, če sam kaj pogejla, tisto sam vse vözmetala. Tak sam prej lagvo vögledala, ka so doktorge mislili, ka mergém. Baug je ovak zračuno, gda mi je rezaj cejliti začno, te sam dja tō nazaj k sebi prišla. Za tri tjedne so me starištje domau pripelali iz špital. Moje padaškinje so me vse gledat prišle, te sam že malo bola vesela bila. Tau se mi je nauro vidlo, zakoj so meni starištje nej pistili, ka bi si poglednila okau, stero sam eštje itak mejla notrazvezano. Gnauk sve z materdjov same bile doma, ona je nika venej delala, dja sam pa brž vzela gledalo, povoj (kötszer) sam kraj obrnuala, pa te sam vidla, ka gde sam prva okau mejla, tam samo edno prazno lükjno mam. Strašno sam začnula djaukati, od velkoga djoja sam omedlejšla. Mati so notraprileteli, gda sam k sebi prišla, je že doktor tō tam biu. Sestre so tō vse vtjüp priletele pa so me trauštale. Pa doktor mi je tō pravo, naj ne djaučem tak fejt, ka dobim okau, istina, ka s tistov nemo vidla, ka de iz glažojne, dapa ovak nede velkoga razločka med dvöma. Za toga volo mo prej se leko ženila, ka lejpa dekla gratam. Vej pa po svejti prej prevnau-go takšni lidi živi, steri samo edno okau majo, pa kelko takšni, steri nika ne vidijo pa morajo svoj žitek v vekivečno

God in rojstni den vküper

Lepau je, ka vsakšo leto mam dneve, gda pozdravlamo, čestitamo za kakšne svetke. Tau je tak v družini, v družtvi, pri kulturni skupinaj. Vsakšoma dobro spadne, če ga pozdravimo za god (névnap) ali rojstni den. Tau znamenüje, ka poštvlemo eden drugoga.

Pri varaškij ljudskij pevka se zdaj nikak tak godi, ka skurok vsakšo leto svetimo kakšno pevko, stera ma okrogli (kerek) rojstni den. Tak je bilau tau lani pri naši mentorici Mariji Ritu-perovi pa pri pevki Ani Sukičovej.

Monoštrske slovenske pevke z Ritu-perovima, Marijo in Kalmanom

Nej tak dugo nazaj smo pozdravljali Aranko Schwarcz. Ona drži vküper našo skupino, nam telefonira, se z nami zguči, kama mo šli popejvat, gda mam probe ptt. Zatok smo njau malo »na vekše« pozdravljali, naj drugi tō znajo, ka tau leto za njau nej takšno navadno kak vsikšo drugo leto. Drüge pevke smo si malo vküpzgučale, ka bi ji leko pripravile za presenečenje (meglepetés). Naša Margit Korpič vsigdar ma kakšno idejo. Dala je napraviti košar s sedemdesetimi bonboni pa lejpi püšeu rauž. Vse tau je dala pripelati na našo probo. Gda smo Aranko pozdravili, smo vidli, ka ji je nej vseedno bilau, kumin je kakšne reči iz sebe spravila, tak smo go presenetili. Mi smo njoj pa samo spejvale, Kelko kaplic, telko let... »Kaplice« nam je pa ona prinesla.

Želejmo ji dosta zdravja, srečo, veselje in nejnazadnje dosta pejnez. Bog naj da, ka de ešče dugo lejt leko spejvala z nami.

M. Svetec

kmici živeti. Tau so naši lagvo naredli, ka so mi nej vöovadili, ka sam okau zgabila. Če bi mi včasini prajli, te bi me nej takšen velki šok zaojdo, gda sam sama od sebe goraprišla. Dapa tak mislim, ka so mi zatok nej ovadili, ka sam trno betežna bila. Težko mi je bilau se vcujzvati, ka samo na edno okau vidim. Pri sedmom klasi mi je pau leta falilo iz šaule, dapa zatok sam svoj ausmi klas zgotauvila. Za oké volo sam se nej mogla tadala včiti, dja bi trno rada bila sobolica

(šivilja). Gda sam vö iz šaule prišla, te sam v gauško išla delat, tam smo flanco sadili, vö iz flance travo kosili, v graciaj flanco plejli. Telko pejnez sam si dun prislüžila, ka je meni trbelo, ka sam nej vse od starišov čakala. Venej v gauški na dobrom lufti je veselo bilau delati, dobra banda je tō bila, vsi smo mladi bili. Te sam se že v srci malo pomirila, sam nej kazala svojo bolečino, tam sam se vönadjaukala, gde me je ništje nej vido.«

(se nadaljuje)

Zapisala: Ema Sukič

Sombotel

Konferenca o sv. Martinu

Z naslovom »Srednjeevropski spomeniki kulta sv. Martina« je bila tri mesece na ogled razstava v Galeriji v Szombathelyu. Čaščenje svetega Martina je del skupne kulturne dediščine, ki povezuje evropska mesta, kjer je Martin živel in deloval (Savaria, Pavia, Amiens, Tours, Worms) ter duhovno združuje tudi »Martina naselja« v Panoniji v zahodnem delu Karpatskega bazena. V sombotelski galeriji je bilo razstavljenih več kot sto izvirnih eksponatov (kipov, slik, grafik, knjig, tekstilij, nakita in pečatov) iz obdobja od zgodnjega srednjega veka do 20. stoletja. Razstavljene eksponate so dopolnjevali posnetki in kopije nepremičnih spomenikov (fresk, poslikanih oken, krilnih oltarjev, javnih kipov ipd.) V času razstave je bilo več kulturnih prireditev: organizirani ogledi razstave v Galeriji ter v Centru za obiskovalce sv. Martina, koncert in konferenca.

V Galeriji je bila 19. februarja konferenca »O najnovejših rezultatih raziskav sv. Martina«. Udeležence je pozdravil sombotelski škof dr. András Veres. Od trinajstih predavateljev je ena

Odprtje razstave

(Beatrix Gombosi) pripravila tudi fotorazstavo o stenskih slikah Marije s plaščem v srednjeveških cerkvah na Madžarskem. Taka upodobitev se pojavi v cerkvah sv. Martina zaradi tega, ker je praznik Marije s plaščem v nedeljo, ki je najbližja prazniku sv. Martina (11. november).

Na razstavi je tudi akvarel Istvána Gróha, ki je leta 1903 napravil kopijo freske v martjanski cerkvi - Marije zavetnice s plaščem. Predavatelji so predstavili najpomembnejše Martinove upodobitve (vojaka, meniha, puščavnika, škofa) v kodeksih, cerkvenih pesmih, na zunanjih stenah katedral (npr. Pariz), na oltarjih in celo na zvonovih (npr. Tápiószentmárton). Martin se pojavi tudi v ljudskem izročilu. Splošno znano je, da na martinovo postane iz mošta vino. Na madžarskem etničnem ozemlju so na martinovo pekli štruklje iz razvlečenega testa, da bi tudi Martin razvlekel nad ljudmi svoj plašč v zaščito. Eden od predavateljev je posvetil posebno pozornost upodobitvam svetega Martina v »madžarski obleki«. V sombotelski cerkvi sv. Martina se nahaja slika, na kateri so v madžarskih oblekah tudi rimski vojaki. Posebnost upodobitve sv. Martina je, da njegov obraz nosi poteze grofice Batthyány, ki je dala obnoviti cerkev v današnji podobi. Na konferenci je slovenski umetnostni zgodovinar Janez Balažič predaval o kultu sv. Martina na srednjeveških stenskih slikah v Sloveniji. Nekateri motive je primerjal s podobnimi v srednjeevropskih cerkvah. Posebno pozornost je posvetil cerkvi sv. Martina v Martjancih in v Šmartnem na Pohorju. V zadnji so freske iz 13. stoletja našli šele leta 2000 pod plastmi ometa. Predavanja bodo objavljena v zborniku.

Marija Kozar

Penzionisti so se veselo meli na fašenek

Porabsko slovensko društvo penzionistov je melo svojo letošnjo prvo prireditev 22. februarja na fašensko nedelo. Fašenek so inda svejta trno

Penzionisti so najprej poslušali pripovedjanja o tom, kakšen je biu fašenek inda svejta

držali po naši vasnicaj, so se nutnaravnali, po vesi so ojdli Fašenki pa Lenke s fudašom, na fašenski torek večer so meli bal, gde so plesali »za kusto repo, dugi len«. Mi smo tau od naši starišov vidli, ka se na fašenek mora vsebola norčasto opraviti, veseliti, vej pa po tistim se s pepenico začne post. Zatok smo pa 22. februara organizirali fašensko prireditev, pa smo prosili člene društva, naj se notnaravnejo (našemijo).

Pred povorko smo pripravili kulturni program, v sterom

povorko. Lepo se njim zahvalimo, ka so sprejeli našo pozvanje, nam pripravili lejpi program pa sodelovali na maškaradi. Zahvalim se vsejm

našim penzionistom tō, sterim se je nej vnaužalo nutopraviti. Tau je tak zanimivo, ka sploj ne vejmo, sto je pod maškarami! Hvala lepa vsejm ženskam, stere so tapovedale, kak je bilau za fašenek, gda so one eške mlade bile. Ranč tak baug plati vsem ženskam, stere so pekle na tau prireditev. Trno zadovolni smo bili z muzikantom Lajčinom Necom tō. Tak smo se zgučali, da de on eške dostakrat skrbo za našo dobro volau, pa za vse tiste, stere podplatke srbijo, gda muziko čujejo.

»Gasilska« slika vsej maškar pred Slovenskim domom

je nastaupilo Kulturno društvo doma starejših občanov iz Rakičana. Plesali so, vice gučali, kratko igro zašpilali. Potistim so se pa z nami vred v maškare opravili pa šli na

Na konci bi se rada zahvalila sodelavkama Slovenske zveze, Klari Fodor pa Gyöngyi Bajzek, ka so vse pripravile, naj bi se mi, penzionisti lepau meli.

Marija Svetec

... DO MADŽARSKE

Opozicijski FIDESZ še povečal svojo prednost

Po februarjskih podatkih agencije za merjenje javnega mnenja Századvég je opozicijska stranka FIDESZ še povečala svojo prednost pred socialisti. Če bi bile zdaj volitve, bi se od vseh vprašanih 28 odstotkov odločilo za opozicijsko stranko in le 12 odstotkov za provaladne socialiste. Še večja je razlika med pristaši strank, od teh bi 68 odstotkov dalo svoj glas stranki Viktorja Orbána, Gyurcsányeva stranka bi dobila 21 odstotkov. Manjša opozicijska stranka Demokrati forum bi dobila 4 odstotke, liberalni demokrati 2 odstotka, izvenparlamentarna desničarska stranka Jobbik pa 3 odstotke. Volilna udeležba bi bila nad 50-odstotna.

Na vprašanje, kakšen je položaj države, je 77 odstotkov vprašanih označilo na lestvici do pet enko ali dvojko, in le dva odstotka sta označila trojko ali štirko.

Kdo bo vodil liste strank na evropskih volitvah?

Listo Stranke socialistov bo vodila sedanja ministrica za zunanje zadeve Kinga Göncz, njej pa bodo sledili sedanji poslanci stranke v Evropskem parlamentu. Kot novi na listi bo tudi nekdanji minister za zdravje Mihály Kökény, ki sedaj predseduje odboru za zdravstvo v madžarski skupščini.

Listo manjše opozicijske stranke, Demokratskega foruma, naj bi vodil Lajos Bokros, ki je postal znan kot finančni minister Hornove vlade zaradi strogih varčevalnih ukrepov, ki so jih imenovali »Bokrosev paket«. Zaradi nasprotovanja opozicije in tudi prebivalstva je čez leto dni odstopil. Trenutno je profesor Srednjeevropske univerze.

Predsednica parlamenta kandidira za županjo Pécsa

Mesto Pécs je po smrti župana ostalo brez svojega prvega človeka. Lokalni organi Stranke socialistov bodo kandidirali predsednico parlamenta Katalin Szili, ki je domačinka. Po njeni izjavi, če jo bodo izvolili za županjo, se bo odpovedala predsedovanju v parlamentu.

»Dosta dobroga sam nej mejla v živlejnji«

Samo naj zdravje baude, drügo se že ne šte, če zdravje maš, te že nikak baude, pravijo večkrat starejši. Dapa ta rejč ka nikak, zato dosta vse leko pomeni. Leko si zdrav pa se itak mantraš v cejlom živlejnji. Kak bi pa te bilau najbaukše. Vejn tak, če maš zdravje, pejneze, pa srečno živeš dočas, ka ne merješ. Dapa vejmo, tašo se rejdko zgodi, bola samo v pravljici, zato ka iz tej trej besed edna vsigdar fali. Od tauga sam spitavo *Marijo Tibolo* iz Būdince, štera je že osemdesetdevet lejt stara.

• *Marija, kak trbej žive ti, če človek taša lejpa lejta ške zadobiti, kak ste je vi zadobili?*

»Sto ti pa tau vej? Gda sam dja mala bila, dja sam tü večkrat betežna bila. Trikrat so me opererali. Gnauk na žuč, gnauk na obisti (ledvice), zato ka sam kamen mejla, gnauk so me pa vrezali na slepič (vakbél). Name je žuč bolo, tak so me z rešilcom odpelali, pa itak so mi zdrav slepič vövezeli. Gda je tau glaven pader vpamet vzejo, je začno dajckati ka jaj, jaj. Ka jaj, jaj, pitam njega. Vej pa zdrav slepič so vam vözeli, pravi on. Vrag si s slepičom, naj ga majo, če njim ga trbej, sam prajla. Na pa te za en mejsec so me zna- uva opererali, zato ka sam žučne kamne mejla. Telko, ka sam betežna bila, ovak baugi hvala, name nika ne boli.«

• *Leko zato, ka gda ste mladi bili, te ste skrb meli nase.*

»Vraga sam skrb mejla. Vejš, kak velko srmastvo je bilau, nej smo meli djesti, nej krüja, nej gvanta. Kak sam se te leko skrb mejla. Štiri detete sam mejla, nje

sam šanalivala, nej sebe.«

• *Vi ste iz Andovec prišli se v Būdince, kelšoga leta je bilau tau?*

»1943. leta ranč na fašenek, te sva se ženila, pa potistim sam prišla se v Būdince.«

• *Kak ste se spoznali z možaum?*

Marija Tibola je na fašenek takše lejpe fantje (krofe) spekla

»Dja sam najprvin v Andovci z ednim odla, samo te me je napelo. Rutjivo je za sodaka, pa gda je pismo piso domau, te je nej samo meni piso, liki ednoj drugoj tü. Dja sam tau zvejdla, ka laže, pa ka pisme sam od njega dobila, tiste sam ma vse nazaj poslala. Potistim je mena piso, če mo se dja z drugim ženila, te domau pride, name pa sebe tastrli pri cerkvi. Dapa prejdnji so tau zvedli, pa so ga nej pistili domau.

Z možaum sam se dja na veselici spoznala, tü v Būdinci. Dekle smo dostakrat prejkprišle se, dapa andovskim ladjenom se je tau nej vidlo. Za volo tauga so se podje dostakrat tak bili kak vsej vrazgé.«

• *Kakšni podje?*

»Podje s Slavskoga pa Vogrskoga. Mi smo tö vrazgé bile, zato ka smo mi Slave

štejmale, tau se je pa nej vidlo Andovčanom. Tak so se vküpzgrabili, ka so se ešče z lanci bili. Bilau tak, ka so ešče v bolnico prišli. Dapa zato je spoj veselo pa lejpo bilau. Tak smo popejvali, ka je vse štrmelo, ešče te tö, gda smo delali. Mi smo na repo ojdli, sprtulejt smo odišli pa samo djeseneni smo domau prišli. Cejli den vanej na sonci smo se pekli. Ta mladina si tau že ranč ne vej premisliti, kak je te bilau, zdaj gda že vse majo.«

• *Gda ste se oženili, potistim ste nagaušta domau ojdli?*

»Sprvoga sam ojdla, samo potistim je že granica bila, pa sam nej mogla. Osem lejt je tašlau, ka sam mater nej vidla, žalostno, dapa sledkar več tö nej. Ranč smo s capami mlatili, gda je gnauk samo pisma prišla, ka so mati betežni, pa če leko, te naj go poglednem. Redno sam ešče pismo ranč ta nej preštejla, gda sam čüla, ka zvonijo v Andovci. Dja sam možej včasim prajla, ka so vejn mati mrli. Brž sam vö na granico üšla, pa sam srečo mejla, ka tam so s kravi poganjali, šteri so mi prajli, ka je rejsan mati mrla, pa ka zranja baude pokapanje. Te sam pravla, ka mo üšla na pokapanje, če me na granici včasim bujejo. Pa tak je bilau. Drugi den sam mlajšom pravla, naj krave vöpistijo past, zato ka dja na pogreb dem. Če gnes ne pridem domau,

te drugi den, sam ešče nazaj skričala njim. Dapa nej je tak bilau, več dnevov je tašlau, dočas ka sam domau prišla.«

• *Zaka?*

»Zato ka gda je konec pokapanja bilau, v Števanovci pred krčmauv so me že čakali sodacke. Nekak je zglaso, pa so prišli pomé. Od tam so me v Varaš pelali v kasarnjo, pa cejlo nauč sam tam bejla. Drugi den so me spitavali malo, pa so prajli, ka podnek do me pelali na tromejo, pa tam me prejkdajo našim. Tak je bilau, prejk so me dali, pa naši so me pelali v Soboto v vauzo, pa sam edno nauč tam tü mogla cigel dolaslüžiti. Sprvoga sam se tak zbojala, zato ka eden mi tam pravo, ka zatau, ka sam prejkstaupila mejo, šest mejsecov vauze dobim. Dapa nej je tak bilau, drugi den s cugom sam se domau pelala. Večkrat so me prejdnji pitali, zaka sam tašo delala. Dja sam pa samo telko prajla: ‚Če bi nej üšla na pokapanje, tau bi si te v cejlom živlejnji nej

odpistila.‘«

• *Gnes je fašenek, kroflin mate spečeno, vejn čakate Fašenka pa Lenko, nej?*

»A, gnesden že niške ne odi kauli kak gnauksvejta. Zdaj že samo mlajši pridejo malo plesat pa popejvat, malo njim kroflin damo, pa te dejo tadala. Dja sam ešče kapüsto pa mesau tü sküjala, kak je tau po navadi, dapa po pravici tašoga reda so svinski rep sküjali. Vütro de papanica, te pa gra napravimo. Na mali fašenek se te ešče gnauk leko djej mesau, potistim pa že do vüzma nika nej. Gda je mali fašenek taminau, te so cejlo posaudo z vraučo vodau tazaprani, pa mesa je že več nej bilau. Te bi dje- la mesau, da ga nej bilau, dapa zdaj mi že nej trbej, zaman sam puno mesa. Zato pa človek naj te pidje pa djej gda leko, gda je mladi, gda že več ne more, te ma že zaman kakoli ponüjejo.«

Karel Holec

Smej je pou zdravja

»Tü je prepovedano loviti ribe,« pravi čuvaj divjomi ribiči, »mogli te plačati štrajf, dvejdzzero forintov.«

»Tak,« pravi ribič. »Dja spoj ne lovin ribe, liki včün plavati črve.«

»No, črv nema kopalk, zatou te mogli plačati eške sedemstou forintov štrajfa, ka se nej smeji nagi kaupati.«

Pijani goust šče plačati večerjo.

»Djo sam pečenko, praženi krompir, šalato pa pivo.«

»Šalate vam nemo računali, tisto so bile rauže v vazi.«

»Pajdaš, ti vörješ, ka je leko bio človek v prejšnjom žitki kakšna žival?«

»Tou je zato velka norija! Tou je nej mogouče!«

»Dja pa vörjem! Nigdar sam bio en velki somar.«

»Gda pa?«

»Te, gda sam tebi pejnaze na pousadbo dao!«

»Gospod doktor, včeraj sam se pelo z motorom prauti daumi pa sam nagnauk začüto velko bolečino.«

»Gde pa?«

»Med Gorenjim Senikom pa Slovensko vesjauv.«

OTROŠKI

SRAKINO GNEJZDO SRAKE ČRNAMLAKA

Na starom oreji si je mlada sraka v lüknji napravila gnezdo. Istina, ka je una mlada sraka gé, depa ranč tak vej kradnoti, kak tou delajo velke srake. Ja, kakšna sraka pa bi bila, če bi tou nej vedla delati, ka nej? Že od najbolje mladi noug go zovejo sraka Črnamlaka. Tou pa zato, ka se najraj drži tam pri Črni mlakaj. Kradne, kradne pa vseposedi, samo naj se njoj prilika pokaže. Tak kak tistoga dneva, gda je najšla...

KOTIČEK

SRAKA BEJLAMLAKA

Od kejc je prišla, je nej niške vedo. Samo se je tam stavila na svojoj pouti, ka si malo spočine. Samo nagnouk je bila tam med njimi. Uni skur vcejlak črne srake, una pa skur vcejlak bejla. Vej je pa tou tak na toum svejti. Tam gde je črno, mora bejlo tō biti. Pa je tak na svejti bejla sraka tō. Prajla je, ka njoj je menje Bejlamlaka. Tak nagnouk so srake začnole zazavati srako Črnamlako. Gizdava, kakšna je, je brž priletejla. Gda je zaglednola srako Bejlo mlako, so njoj skur oči vōspadnola. Kak bi pa nej, vej pa je vcejlak ovakša bila. Kak bi pa nej, vej do go pa vsi gledali. Gledali so go pa li samo geledali, zato ka so takšno eške nej nigdar vidli. Pa je zato gratala sraka Črnamlaka nevoškena. Kak bi pa nej, vej je pa nej več mogla biti gizdava kak vsigdar. Trbej povedati tou tō, ka se je sraki Bejlimlaki tou trno vidlo. Se njoj je vidlo, ka so go vsi tak gledali. Pa je eške bole gizdava leko bila. Sraki Črnimlaki je tou pomalek že više prišlo. Pa se je začnola gor gemati.

- Ti si gvüšno perdje farbaš. Ka je tou nej mogou-

če, ka bi kakša sraka vcejlak bejla bila. Na, skur vcejlak bejla, njoj je gučala.

- Nej, nej, nej, nika se ne farbam. Ge sam takša na svejt prišla vō iz dajca, ka sta ga segregvala moja mama sraka pa ata sraka. Naše staro držinsko gnezdo pa je bilou na drevji više edni mlak. Tej mlake pa se zovejo Bejle mlake. No, pa zato, ka sam se tam vōzvalila pa ka sam skur cejla bejla, sam gé sraka Bejlamlaka, njim je tumačila.

- Ne guči ti meni, gvüšno se farbaš, si je nej dala valati sraka Črnamlaka.

- Nej, gvüšno, ka se ne farbam. Ge sam takšna že od vsigdar. Na pa pogledni, si je s klünom vōpotegnola pero pa jo dala Črnimlaki.

Gledala je bejlo pero. Pa so ga gledale druge srake tō. Obračale so ga proti sunci, ga držale vcejlak pred očami, dapa nika je nej vōvidlo, ka bi bilou farbano. Sraka Črnamlaka je prosila Bejlo mlako, če leko pero njoj ostane.

- Leko, leko, je prajla pa letela tadale, ka si je že spo-

činoula.

Ja, zdaj je gratala sraka Črnamlaka eške trikrat bole gizdava. Tak nagnouk si je bejlo pero zateknola zmejs med svoje najbolje črne. Druge srake so go gledale pa se njim je zato vidla malo ovakša, malo čüdna.

- Ja, ja, samo me gledajte! Ge sam zdaj po novom sraka Bejlamlaka, se je valila pa lejtala es pa ta pa srakala na cejli glas.

Na drugi den je nej pera mejla nut zateknjenoga. Doma v gnezdi ga je njala. Pa so go zato druge srake pitale, gde je tanjala pero.

- Doma ga mam. Vej pa ne morem biti vsikši den sraka Bejlamlaka. Vej bi pa vsikša od vas od nevoškenosti gora poučila. Zato sam gnes samo sraka Črnamlaka. Tam nin za tri dni mo pa leko znouva Bejlamlaka, nji je tumačila pa iskala, kaj leko ger vkradne.

Miki Roš

PUSTNI UTRIP V PORABSKIH VRTCIIH IN ŠOLAH

MLAŠEČI

KAUT

6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 TROJČICE: BELI OČNJAK, RIS., 9.35 MARATONKA, KRATKI FILM, 9.50 ENAJSTA ŠOLA, 10.25 DOLGGAJT, 11.20 TO BO MOJ POKLIC: ČEVLIAR, 11.50 OSMI DAN, 12.20 ALPE-DONAVA-JADRAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 VOJNA V ARKTIKI, NEMŠ. DOK. SER., 14.25 SLOVENCJI V ITALIJI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 DOKTOR PES, RIS., 16.00 SIMON V DEŽELI RISB, RIS., 16.10 GLINENA POSODA, 16.30 V PRIČAKOVANJU BOŽIČA, NORV. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.50 DUHOVNI UTRIP, 18.05 DOKUMENTARNA ODDAJA, 18.40 LOJZEK, RIS., 18.45 ZAKAJ?, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.40 EUTRINKI, 19.55 PETA HIŠA NA LEVI: GREMO NA MORJE, HUM. NAN., 20.25 NA ZDRAVJE!, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 POLNOČNI KLUB, 0.10 DUHOVNI UTRIP, 0.25 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 06.03.1991, 0.50 DNEVNIK, 1.20 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.45 INFOKANAL

PETEK, 06.03.2009, II. SPORED TVS

6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 7.30 TV PRODAJA, 8.00 GLASNIK, ODDAJA TV MARIBOR, 8.25 PISAVE, 8.50 EVROPSKI MAGAZIN, ODDAJA TV MARIBOR, 9.20 MAGAZIN V ALPSKEM SMUČANJU, 9.50 SV. POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, VELESALOM (Ž), 11.25 KVITFJELLE: SV. POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SMUK (M), 12.50 SV. POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, VELESALOM (Ž), 13.45 ČRNO BELI ČASI, 14.00 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 06.03.1991, 14.25 ŠPORT ŠPAS, 14.50 PRIMORSKI MOZAIK, 15.20 ŠTUDENTSKA, 15.45 EVROPSKO PRVENSTVO V ATLETIKI V DVORANI, 19.30 MIGAJ RAJE Z NAMI!, 20.00 ARHITEKTURNA POTEPAJKA, ANG. DOK. SER., 20.50 ŽELITE, MILORD?, ANG. HUM. NAD., 21.40 MORILČEVA TARČA, AM. FILM, 23.20 PLESNA ŠOLA MARILYN HOTCHKISS, AM. FILM, 1.00 SVITANJE, AM. NAD., 1.50 INFOKANAL

SOBOTA, 07.03.2009, I. SPORED TVS

6.15 KULTURA, ODMEVI, 7.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 7.30 ZAJČEK BINE: KNJIZNICA, LUTK. NAN.; MOJ OČKA IN JAZ, KRATKI FILM; TIMOTEJ HODI V ŠOLO, RIS.; VABLJIVA KANADA, OTR. NAD., 9.40 SAMSON IN SALLY, DANSKI FILM, 10.45 POLNOČNI KLUB: SLOVENSKE INOVATORKE, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TRANZISTOR, 13.50 BACEK JON, RIS., 14.00 MARATONKA, KRATKI FILM, 14.15 ROŽNATI PANTER, RIS., 14.20 KAKO ULOVIŠ ŠEFINJO, NEMŠ. FILM, 15.55 SOBOTNO POPOLDNE, 15.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, ODDAJA TV MARIBOR, 16.10 LABIRINT - VITALNOST!, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 SOBOTNO POPOLDNE, 17.20 ZAKAJ PA NE, 17.30 NA VRTU, 17.55 NAGRADNA IGRA, 18.10 Z DAMIJANOM, 18.40 DINKO POD KRINKO, RIS., 18.45 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.05 LOVEC NA KROKODILE, AVSTRAL. FILM, 22.00 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.30 HRI-BAR, 23.35 DEADWOOD, AM. NAD., 0.30 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 07.03.1991, 0.50 DNEVNIK, 1.10 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.35 INFOKANAL

SOBOTA, 07.03.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 7.20 TV PRODAJA, 7.50 SKOZI ČAS, 8.00 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 07.03.1991, 8.25 POLEMKA, 9.25 POSEBNA PONUDBA, 9.50 SV. POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SLALOM (Ž), 11.25 SV. POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SMUK (M), 11.55 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, 13.50 SVETOVNI POKAL V ALPSKEM SMUČANJU: VELESALOM (Ž), 15.00 EVR. PRVENSTVO V ATLETIKI V DVORANI, 18.00 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU: SMUČARSKI SKOKI, 19.55 NOGOMET, TEKMA LIGE TELEKOM: GORICA - DOMŽALE, 21.50 BLEŠČICA, 22.20 SLOVENSKI MAGAZIN, 22.45 PREVARANTI, AM. FILM, 0.20 ZABAVNI INFOKANAL

NEDELJA, 08.03.2009, I. SPORED TVS

7.00 MALA LOKOMOTIVA, RIS. FILM; TRNOVO ROBDIVOJE, RIS.; PRVI SNEG, RIS. FILM, 9.50 ŠPORT ŠPAS, 10.20 ANICA - ANICA IN VELIKA SKRIVNOST, OTR. NAN., 10.50 PRISLUHNIHO TIŠINI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 NA ZDRAVJE!, 14.30 PRVI IN DRUGI, 15.00 NLP, 15.00 GLASBENI TROBOJ, 15.15 ŠPORTNE NOVICE, 15.20 GLASBENI TROBOJ, 15.40 NEDELJSKO OKO Z MARJANOM JERMANOM, 15.50 ŠPORT, 16.00 DRUŽABNA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NLP, 17.15 NAGLAS!, 17.20 FOKUS, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 MAKS IN RUBI, RIS., 18.45 RECI NE!, 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 19.55 SPET DOMA, 21.45 VEČERNI GOST: NEŽA MAURER, 22.40 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.05 POKVARJENA DEKLETA, ANG. NAD., 0.45 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 08.03.1991, 1.10 DNEVNIK, 1.30 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.00 INFOKANAL

NEDELJA, 08.03.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 6.55 SKOZI ČAS, 7.05 TV PRODAJA, 7.35 TEDENSKI IZBOR, 7.35 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 08.03.1991, 8.00 GLOBUS, 8.30 POMAGAJMO SI, 9.00 TRANZISTOR, 9.40 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, SMUČARSKI TEKI (Ž), 10.55 SV. POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SUPERVELESALOM (M), 12.15 TURBULENCA: BONTON, 13.05 SLOVENSKI MAGAZIN, 13.40 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, SMUČARSKI SKOKI, 15.15 EVR. PRVENSTVO V ATLETIKI V DVORANI, 18.25 KOŠARKA, TEKMA LIGE NLB: KRKA - BUDUČNOST, 20.15 PO RUSIJI ZA JONATHANOM DIMBLEBYJEM, ANG. DOK. SER., 21.15 PODKRALJIJI, IT. NAD., 22.00 GOVORI Z MANO, ANG. NAD., 22.45 NA UTRIP SRCA: KONCERT CECILIE BARTOLI V BARCELON, 23.50 INFOKANAL

PONEDELJEK, 09.03.2009, I. SPORED TVS

6.30 UTRIP, 6.45 ZRCALO TEDNA, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 GUMBEC IN RJAVEC, RIS., 9.30 RISANKA, 9.40 ŠPORT ŠPAS, 10.10 ANICA - ANICA IN VELIKA SKRIVNOST, OTR. NAN., 10.35 V PRIČAKOVANJU BOŽIČA, NORV. NAN., 11.05 KOMUNA G7 ALI UTOPIJA NA ROBU DRUŽBE, DOK. ODD., 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 IZJEMNE ŽIVALI, ANG. DOK. SER., 13.50 NOČ MODRIJANOV, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 SVET PETRA ZAJCA IN PRIJATELJEV, RIS. NAN., 16.10 VABLJIVA KANADA, OTR. NAD., 16.25 KNJIZNICA, LUTK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.35 PIPI IN MELKIJAD, RIS., 18.40 DRAGI DOMEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 POLEMKA, 21.00 FRASIER, AM. HUM. NAD., 21.20 NA LEPSŠE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OPUS, 23.25 GLASBENI

VEČER, 0.50 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 09.03.1991, 1.00 MRZLOKRVNO ŽIVLJENJE, ANG. SER., 1.50 DNEVNIK, 2.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.55 INFOKANAL

PONEDELJEK, 09.03.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 11.30 TV PRODAJA, 12.00 SOBOTNO POPOLDNE, 14.15 TV PRODAJA, 14.45 SLOVENCJI V ITALIJI, 15.15 POSEBNA PONUDBA, 15.35 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 09.03.1991, 15.45 OSMI DAN, 16.30 SLOVENSKI MAGAZIN, 17.00 PRVI IN DRUGI, 17.25 TO BO MOJ POKLIC: SLIKOPLESKAR-ČRKOŠLIKAR, 18.00 REGIONALNI PROGRAMI, 18.55 BERLIN, BERLIN, NEMŠ. NAN., 20.00 MRZLOKRVNO ŽIVLJENJE, ANG. SER., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 KNJIGA MENE BRIGA, 22.20 DIGITRON, 22.45 ČLOVEŠKA DUŠA, AM. DOK. FILM, 0.25 ZABAVNI INFOKANAL

TOREK, 10.03.2009, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 HUDBOJNI GRAŠČAK, LUTK. IGRICA, 9.40 KAKO NARIŠEŠ PRAVLJICO, 9.50 VABLJIVA KANADA, OTR. NAD., 10.10 KNJIZNICA, LUTK. NAN., 10.30 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 11.10 MRZLOKRVNO ŽIVLJENJE, ANG. SER., 12.00 VEČERNI GOST: NEŽA MAURER, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.40 OPUS, 14.05 DUHOVNI UTRIP, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 NEKOČ JE BILO ŽIVLJENJE, RIS., 16.15 MESTO, KI NI NA ZEMLJEVIDU, 16.35 POTPLATOPIŠ, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 ZGODOVINA ARHITEKTURE: BAROK, DOK. SER., 18.00 KNJIGA MENE BRIGA, 18.20 ODPTI PESNIKI, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 MILAN, RIS., 18.45 HUPKO, TROBILKA IN PIHEK, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 SESTRE, DOK. ODD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 SVET, KOT GA RAZUME MONSANTO, FR. DOK. SER., 23.55 PRAVA IDEJA!, 0.20 ZGODOVINA ARHITEKTURE: BAROK, DOK. SER., 0.50 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 10.03.1991, 1.15 DNEVNIK, 1.50 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.15 INFOKANAL

TOREK, 10.03.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 7.05 TV PRODAJA, 7.35 NLP, 10.40 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 11.35 NA LEPSŠE, ODDAJA O TURIZMU, 12.05 DOBER DAN, KOROŠKA, 12.35 DIGITRON, 13.00 BLEŠČICA, 13.30 STUDIO CITY, 14.30 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 10.03.1991, 14.50 PRISLUHNIHO TIŠINI, 15.20 TV PRODAJA, 15.55 GLASNIK, 16.20 MOSTOVI - HIDAK, 16.55 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, 19.10 SVETLANA MAKAROVIČ: DESETNICA, 20.00 MUZIKAJETO: FLAMENKO, 20.35 GLOBUS, 21.00 PRAVA IDEJA!, 21.25 DEDIŠČINA EVROPE: DRŽAVLJAN HAVEL, ČESKI FILM, 23.30 TRANZISTOR, 0.05 DAN IN NOČ, DANSKI FILM, 1.40 INFOKANAL

SREDA, 11.03.2009, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 NEKOČ JE BILO ŽIVLJENJE, RIS., 9.35 SVET PETRA ZAJCA IN PRIJATELJEV, RIS., 10.00 MESTO, KI NI NA ZEMLJEVIDU, 10.20 POTPLATOPIŠ, 10.35 BERLIN, BERLIN, NEMŠ. NAN., 11.00 KNJIGA MENE BRIGA, 11.20 ZGODOVINA ARHITEKTURE: BAROK, DOK. SER., 12.00 SESTRE, DOK. ODD., 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 POLEMKA, 14.25 SLOVENSKI MAGAZIN, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 NILS HOLGERSON, RIS., 16.10 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 TURBULENCA, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.35 TINGEK, RIS., 18.40 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, 19.35 VREME, ŠPORT, 20.05 LAŽI IN PREVARE, FR. FILM, 21.30 NORMA, KRATKI FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 SVETO IN SVET, 0.20 TURBULENCA, 1.10 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 11.03.1991, 1.40 DNEVNIK, 2.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.40 INFOKANAL

SREDA, 11.03.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 8.50 TV PRODAJA, 9.25 SV. POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SMUK (M), 10.30 ZABAVNI INFOKANAL, 11.30 PRAVA IDEJA!, 11.55 MAGAZIN V ALPSKEM SMUČANJU, 12.25 SV. POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SMUK (Ž), 13.25 SPET DŌMA, 15.10 HRI-BAR, 16.10 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 11.03.1991, 16.40 MOSTOVI - HIDAK, 17.10 SLOVENCJI PO SVETU: SLIKARKA STEPHANIE JAKOVAC, 17.40 ČRNO BELI ČASI, 18.00 REGIONALNI PROGRAMI, 18.55 KMETIJE, LIT. NAD., 20.00 ŠUM KOSOVELA, DOK. FILM, 20.40 ČUDEŽNA JOHANCA, DOK. FELJTON, 21.00 GOSPODA GLEMBAJEVI, TV PRIREDBA PREDSTAVE SNG NOVA GORICA, 23.35 SLOVENSKA JAZZ SCENA: ANSAMBEL TINO LATINO, 0.15 ZABAVNI INFOKANAL

ČETRTEK, 12.03.2009, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 NILS HOLGERSON, RIS., 9.35 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.20 MAKS, DANSKA NAD., 10.50 TURBULENCA, 11.40 SVETO IN SVET, KARIZMA SVETEGA FRANČIŠKA ASIŠKEGA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 PETA HIŠA NA LEVI: GREMO NA MORJE, HUM. DRUŽ. NAN., 13.45 PIRAMIDA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 GUMBEC IN RJAVEC, RIS., 16.05 PISMO, KRATKI FILM, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 JASNO IN GLASNO, 18.25 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 NUKI IN PRIJATELJI, RIS., 18.45 PUJA PEPA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 TEDNIK, 21.00 STALIN, NEMŠ. DOK. SER., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OSMI DAN, 23.30 BESEDE IN SLIKE, EMERIK BERNARD - MATERADA (1987), 23.45 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 12.03.1991, 0.10 DNEVNIK, 0.45 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.10 INFOKANAL

ČETRTEK, 12.03.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 8.55 TV PRODAJA, 9.25 SV. POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SUPERVELESALOM (M), 10.55 GLOBUS, 11.25 PO RUSIJI Z JONATHANOM DIMBLEBYJEM, ANG. DOK. SER., 12.25 SV. POKAL V ALPSKEM SMUČANJU, SUPERVELESALOM (Ž), 13.15 IZJEMNE ŽIVALI, ANG. DOK. SER., 13.35 NA LEPSŠE, ODDAJA O TURIZMU, 14.05 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 12.03.1991, 14.35 EVROPSKI MAGAZIN, 15.05 MED VALOVI, 15.40 SV. POKAL V NORDIJSKEM SMUČANJU, SMUČARSKI TEKI, 17.30 TO BO MOJ POKLIC: ZIDAR, 18.00 REGIONALNI PROGRAMI, 19.00 Z GLASBO IN S PLESOM, 19.00 26. SREČANJE TAMBURAŠKIH IN MANDOLINSKIH SKUPIN IN ORKESTROV SLOVENIJE, 19.30 OTROŠKI PEVSKI ZBOR RTV SOVENIJA, 20.00 SMEH IN SOLZE: LŌV NA ZAKLAD, ANG. FILM, 21.30 DAVID NOLANDE, FR. NAD., 22.25 HUĐIČEVO SEME, NEMŠ. NAD., 23.55 INFOKANAL

Politika drugo pout ali Žabin parlament

Tou, ka se v Krčmi pri žabi ne smeš gučati od politike, tou že vsikši vej. Pa tak mora biti pa tak je prav tō. Vsikši pa tou tō vej, ka je gnesden skur nejmogouče, ka bi se človek ogno politiki, ka bi nej od nje gučo, ka bi si nej od nje brodo. Pa tou vej krčmarica Žaba pa vej tou njena držina tō. Pa če do vcejlak dola zapovedali guče o politiki v krčmej, leko več niške ta v krčmou ranč nut ne stoupi. Ka zdaj naprajti, ka de se v redi? Žabina držina je brodila, brodila pa li samo brodila. Depa stoj brodi, si dun vōzbrodi. Pa so si uni tak vōzbrodili.

»Gor smo prišli že davnik, ka leko stoj od preveč politike betežen grata, ka nej?« je začnola krčmarica Žaba, mouž pa čerka sta njoj dun dala valati. »Pa tou, ka je nej zdravo gé, ne more biti v krčmej! Zato si trbej vōzbroditi kaj takšnoga, kak si je tou vōzbrodo minister za zdravdje. Pa na cigaretlinaj piše pa eške nindri indri tō. Tak mo mi meli skrb za higijeno pa zdravdje v glavaj.«

»Tak je!« je rejč prejk vzela čerka Manja. »Če naši možakarge ojdijo kadit tavō, ka je v krčmej nej sloboudno, naj politiko tō tam venej tirajo, zato, ka je v krčmej tou tō nej sloboudno.«

»Ranč tak, kak pravita, mojivi ženski!« je kujcj djau eške mouž pa ata Djoni. Že zadvečerak se je na stejni više šanka svejto paper, na sterom je pisalo: V TOJ KRČMEJ SE OD POLITIKE NE LOBOČE. TOU LEKO DELATE NA PARIKIRIŠČI PRED DVERAMI KRČME, RANČ TAM, KAMA OJDITE KADIT!

Zdaj je tou tak, ka se nut v krčmej zgučavlejo od bole zdravi gučov; od pouva, od zdravdja, od betegov, od vrejmena, od knjig, od muzike, od ... Tisto lagvo, cigaretlinge pa politika pa ma mesto venej. Zvekšnoga možakarge so se brž k toj nouvoj šegi kujcj vzeli. Pa zdaj po nouvom več ne gučijo, ka dejo tavō kadit. Nej, tou sploj nej več.

»Demo tavō na Žabin parlament, ka se kaj zgučimo od toga, kak de tadale s Hrvatami!« si je ménje Žabin parlament prvi vōzbrodo Brčkov Gustek.

Tē Žabin parlament se je pokazo za veliko marketinško potezo, kak bi tou gnesden prajli bole včeno. Dosta lidi pride, ka se škejo v amaterskoj politiki sprobat, edni se že vidijo med profesionalci. Če ne vōrvlete, pridite, skur nika ne košta, samo tou, ka človek spidje!

Tak zdaj pri nas mamō dva parlamenta. Eden je gé v Lublani, drugi pa Žabin parlament v Dolencaj. Tisto, ka v Lublani gučijo, vsi leko vidimo pa čujemo. Dostakrat nam na vūje pridejo velke sumarije pa norije. Depa tou, ka se na Žabinom parlamenti povej, tou pa je nej sumarija pa nej grej.

Miki

MUZEJ AVGUSTA PAVLA V MONOŠTRU

Stalne razstave:

*Lončarstvo v jugozahodnem Prekodonavju,
Slovenci v okolici Monoštra*

Občasna razstava:
Ruta in predpasnik

Kontaktna oseba: Marijana Sukič,
00-36-94-380-767.

Vodstvo v slovenščini!

Vstopnina: odrasli 2 evra, šolska mladina,
študenti, upokojenci (nad 62 let) 1 evro.

Podprite s svojim obiskom edini slovenski
muzej na Madžarskem!

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota;
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada
RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
ter Javnega sklada za narodne in etnične
manjšine na Madžarskem.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600
HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale
države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15 1174
7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB